MAATALOUS

Sikatuesta on leikattu jo kaksi kolmasosaa, se on enää aika pieni. **SIANLIHANTUOTTAJA LASSE SIUKKOLA, KOUVOLA**

Koulumaitotuki teki Valiosta tukikuninkaan

Mavi julkisti perjantaina tiedot viimevuotisista maatalous- ja markkinatukien saajista. Tukien yhdistetty listaus nosti suurimmaksi tuensaajaksi Valion.

Suomessa oli viime vuonna 71 000 maatalous- ja markkinatuen saajaa jakamassa 2,1 miljardin euron kokonaistukisummaa. Mikäli tuki jakautuisi tasan kaikille tuensaajille, keskiarvoksi tulisi noin 29 600 euroa saajaa kohti.

Käytännössä maksettujen summien haitari on valtava. Noin 1,7 prosenttia kaikista Maaseutuvirasto Mavin kautta kulkevista maatalous- ja markkinatuista päätyy 50 suurimmalle tuensaajalle.

Siitä lähes neljännes maksetaan kuudelle suurimmalle tuen saajalle, joista yksikään ei ole tavanomainen maatila.

Eniten tukea maksetaan Valio Oy:lle, seuraavana tulee valtion omistaman Vapon tytäryhtiö Suo Oy ja kolmantena maa- ja metsätalousministeriön alainen maaseutuverkosto. Seuraavina ovat Osuuskunta Pohjolan maito, MTT:n Jokioisten kartanot ja Satafood-kehittämisyhdistys.

Harva on kysellyt tukia Mavista

Mavi julkistaa vuosittain tiedot suurimmista tukien saajista.

Myös muiden maataloustukien saajien tukitiedot ovat julkisia. Niitä saadakseen on tehtävä tiedonluovutuspyyntö Maville, joka tilaa pyydetyt tiedot tukirekisteriä ylläpitävältä tietopalvelukeskukselta Tikeltä.

Suurta kyselyryntäystä tukien julkistaminen ei ole kansassa saanut aikaan.

Maviin on tullut vain yksittäisiä pyyntöjä esimerkiksi naapurien saamista maataloustuista, kertoo ylitarkastaja **Hanna Westinen**.

Mavi tarjosi aiemmin tiedotusvälineiden käyttöön listan 50 suurimmasta viljelijätukien saajasta. Nyt listaan on otettu mukaan myös rahoitus-, hanke- ja markkinatuet.

Mavin järjestämässä tiedotustilaisuudessa listaustapa herätti närää.

Suurimpien viljelijöiden saamia tukieuroja himoinneet toimittajat olisivat halunneet edelleen saada käsiinsä 50 suurimman tuensaajaviljelijän nimilistan.

Koulumaitotuki nostaa Valion kärkeen

2,1 miljardin euron kokonaistuesta viljelijätukien osuus on 1,9 miljardia euroa.

Mavin uusi listaustapa paljastaa sen, että suurimmat tukisummat saadaan pääsääntöisesti muualta kuin varsinaisista viljelijätuista.

Viljelijätukea maksettiin kuudesta suurimmasta tuensaajasta vain Vapon Suo Oy:lle ja MTT:n Jokioisten kartanolle. Koko Valion saama 2,1 miljoonan euron tuki oli markkinatukea.

Viime vuonna maksetusta 5,7 miljoonan euron markkinatuesta kaksi kolmannesta käytettiin EU:n kokonaan rahoittamaan koulumaitotukeen ja yli kolmannes maksettiin Valiolle.

”Viime kädessä tuki hyödyttää kuntia ja lapsia, joille pystytään tarjoamaan maitoa alennettuun hintaan”, kertoo markkinatukiosaston johtaja **Marja Husu**.

Tuki käytetään tuotannon harjoittamiseen

Mavin ylijohtajan **Leena Tenholan** mukaan tarkkaa tietoa tyypillisimmästä tiloille maksetusta tukisummasta ei ole selvitetty.

Tenhola laskee nopeasti päässään keskimääräisen hehtaarikohtaisen tuen ja tilojen keskipinta-alan perusteella summan asettuvan 10 000–30 000 euron välille.

”Tuki riippuu vahvasti tuotantosuunnasta. Peltojen lisäksi tukea ohjautuu tiloille kotieläinten kautta.”

Westinen muistuttaa, että suuriltakaan tuntuvat tuet eivät ohjaudu viljelijöiden säästöihin, vaan ne käytetään tuotannon harjoittamiseen.

”MTT:n taloustohtorin mukaan maatalouden tuntiansio asettuu 4–6 euron kieppeille.”

JUHANI REKU

KARI SALONEN

Lihasikoja kasvattava Lasse Siukkola uskoo, että lähes kaikki tuottajat toivoisivat saavansa tukien sijaan tuotteistaan oikean hinnan. Nykyisillä tuottajahinnoilla tuet ovat kuitenkin välttämättömyys.

Maksetut viljelijätuet 2011

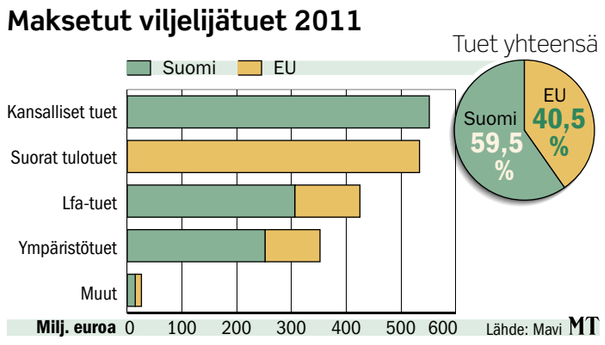

Suomi maksaa itse lähes 60 prosenttia viljelijätuista, ja noin 40 prosenttia tulee EU:lta. Viljelijätukia maksettiin viime vuonna 1,9 miljardia euroa.

MTK: Tuet edullisen ruuan edellytys

Viljelijöiden saamien tukien julkistamista verrataan usein verotietojen julkistamiseen, mutta samasta ei ole kyse, MTK muistuttaa. Verotilastot kertovat pitkälti verovelvollisten tulotason, viljelijätukia myönnetään maatalouden tuotantokustannusten maksamiseen.

Samalla maataloustuet alentavat merkittäväksi ruuan hintaa ja ylläpitävät kotimaista elintarviketeollisuutta, MTK korostaa tiedotteessaan.

”Elintarvikeketju Suomessa työllistää kerrannaisvaikutuksineen noin 300 000 suomalaista.”

Maataloustuet ovat myös ylivoimaisesti tärkein kanava, jota myöten Suomen maksamia EU-jäsenmaksuja palautuu takaisin kotimaahan.

MT

”Laskunippu odottaa tukien tuloa”

KOUVOLA (MT)
Kouvolalainen sianlihantuottaja **Lasse Siukkola** vieroksuu hieman maataloustukisummien julkistamista.

”Tässä maassa maksetaan paljon muitakin tukia, joita ei kerrota julkisuuteen.”

Hän toteaa, ettei tukien julkistaminen kerro viljelijöiden tulotasosta mitään, verotiedot ovat aivan eri asia.

”Tuet ovat osittainen korvaus, joka alentaa elintarvikkeiden hintoja, se pitäisi muistaa.”

Siukkola lisää, että varmasti lähes kaikki tuottajat toivoisivat, että tuotteista maksettaisiin oikea hinta, eikä tukia tarvittaisi lainkaan. Nyt ne kuitenkin ovat elintärkeitä, jos maanviljelyn halutaan Suomessa jatkuvan eivätkä tuottajahinnat nouse.

”Kustannuksiin ne menevät. Yleensä on pinkka laskuja odottamassa tukien tuloa”, Siukkola toteaa.

Rypsiporsaita kasvattavan sekä ohraa ja vehnää viljelevän Siukkolan tuista noin kaksi kolmannesta tulee peltopuolelta, loput 900 sian lihasikalasta.

”Sikatuesta on leikattu jo kaksi kolmasosaa, se on enää aika pieni.”

Leikkaus näkyy Siukkolan mukaan selkeästi kannattavuudessa, koska lihan hinta ei ole parantunut. ”Ei ne tuet ainakaan liian korkeita ole.”

Viljelijänä hän kertoo joskus törmäävänsä ihmisiin, jotka kommentoivat maataloustukia ikävään sävyyn. Se on kuitenkin ainakin maaseudulla onneksi poikkeus, pääosa kuluttajistakin tuntuu ymmärtävän tukien tarpeen ja tarkoituksen.

Hieman väärältä tosin viljelijästäkin tuntuu, että suurimpien tuensaajien listan kärjessä on usein yrityksiä, kuten Vapo.

TERHI TORIKKA

Viljan hinnannousu taittumassa maailmalla

Yhdysvaltojen maatalousministeriö julkaisi torstaina ennusteen tulevan kesän kylvöaloista. Sen mukaan pääviljojen alat kasvavat USA:ssa.

Maissiala kasvanee reilut kaksi prosenttia 38 miljoonaan hehtaariin, vehnäala 6,6 prosenttia 23,5 miljoonaan hehtaariin. Soija-ala säilyisi 30,4 miljoonassa hehtaarissa.

Keskimääräisillä sadoilla tämä merkitsisi varastojen kasvua. Etenkin maissilla varastot ovat viime vuosina huvenneet, mutta viljelyalan kasvun ohella varastoja lihottaisi maissin etanolikäytön väheneminen.

Myös kansainvälisen viljaneuvoston IGC:n ennuste povaa varastojen kasvua kuluvalla kaudella maailmalla. Vehnän tuotanto kasvaa ja kulutus säilyy ennallaan. Maissillakin tuotanto kasvaa, mikä helpottanee niukkaa varastotilannetta.

Viljojen pörssihinnat ovat vahvistuneet vauhdilla viime viikkoina, mutta varastojen kasvuodotukset taittavat nousua, ylitarkastaja **Jukka Virolainen** maa- ja metsätalousministeriöstä arvioi.

Pariisin Matif-pörssissä myllyvehnän futuurihinta maaliskuulle oli jo perjantaina painunut 207,7 euroon tonnilta, kun vielä alkuviikosta hinta oli kymmenen euroa korkeampi.

Vehnävarastojen kasvu maailmalla on hyvä ottaa huomioon myös kotimaassa kevään kylvöjä suunniteltaessa.

Sekä kauralla että ohralla markkinat näyttävät kohtuullisen vakailta. Rypsillä ja rapsilla on alituotantokasveina hyvät markkinat jatkossakin, Virolainen muistuttaa.

VYR julkistaa tulevan kasvukauden kylvöalaennusteensa maaliskuun toisella viikolla.

”Se on hyvä hetki muutella vielä omia suunnitelmia.”

TIINA TAIPALE

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	180–183 ↔
Avena	177–179 ↓
Fazer 1)	177 ↔
Kesko 2)	179 ↔
Kinnusen Mylly	184 ↑
Myllyn Paras	175 ↔
Raisio	178–183 ↓
Y-maatalous 3)	195 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket	290 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	315 ↔
Raisio	312 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	174–177 ↔
A-Rehu	180 ↑
Avena	168–170 ↓
Kesko 3)	168 ↔
Kinnusen Mylly	178 ↑
Raisio	171–178 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	167–180 ↔
Altia	182 ↔
A-Rehu	182 ↑
Avena	159–168 ↔
Genencor International - entsymiohra 4)	175 ↔
Kesko 2)	169 ↔
Kinnusen Mylly	178 ↔
Raisio	167–186 ↔
Mallasohra	
Agrimarket 5)	222 ↔
Avena	219 ↔
Raisio	222 ↔
SGC (Barke, Prestige)	210 ↔
Viking Malt (panimo- ja entsyymim.)	219 ↔
Luomumallasohra	
Viking Malt	380 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	250 ↔
Kinnusen Mylly	210 ↑
Suurimo-ohra	
Raisio	189 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	166–180 ↔
A-Rehu	160–170 ↔
Avena	172–180 ↔
Kesko 2)	175 ↔
Kinnusen Mylly	169 ↑
Raisio	152–177 ↔
Suurimokaura	
Helsingin Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	178 ↔
Raisio	189–191 ↔
Luomumyllykaura	
Agrimarket	245 ↔
Avena	240 ↔
Helsingin Mylly	250 ↔
Kesko 2)	250 ↔
Raisio	250 ↔
Luomurehukaura	
Kinnusen Mylly	200 ↑
Ruis	
Agrimarket	204 ↔
Avena	204 ↔
Fazer 6)	208 ↔
Kinnusen Mylly 7)	208 ↑
Myllyn Paras	179 ↔
Raisio	198–206 ↔
Luomuruis	
Fazer	300 ↔
Helsingin Mylly	280 ↔
Kinnusen Mylly	300 ↔
Raisio	280 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	443–453 ↑
Raisio	445–453 ↓
Härkäpapu	
Agrimarket	210 ↔
Raisio	200–215 ↔
Luomuhärkäpapu	
Kinnusen Mylly	325 ↔
Agrimarket	315 ↔
Rehuherne	
Raisio	180–190 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Valkuainen 14,5 %
4) Paras alueen hinta + 5 e/tn ohrasta, valkuainen yli 12 %.
5) Valkuainen korkeintaan 11,5 %.
6) Sako vähintään 60.
7) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Valtaosa viljojen kotimaan hintanoteerauksista säilyi ennallaan, neljä noteerausta laski ja yhdeksän nousi.

USA:STA LYHYESTI

Viljelijät eivät usko ilmastosyyllisyyteen

Iowan osavaltiossa tehty mielipidetutkimus osoittaa, että monet viljelijät toki uskovat ilmastonmuutoksen olevan meneillään, mutta ovat eri mieltä sen syistä.

Tutkimuksen mukaan 68 prosenttia Iowan maanviljelijöistä uskoo, että ilmastonmuutos on tätä päivää. Heistä vain joka seitsemäs pitää syypäänä ihmistä.

Lähes puolet viljelijöistä uskoo äärimmäisten sääilmiöiden lisääntyvän tulevaisuudessa. Noin kolmannes on huolissaan siitä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa heidän oman tilansa toimintaan.

Tutkimus oli osa Iowan maataloutta ja maaseutuelämää kartoittanutta vuotuista gallupia.

Argentiina peesaa USA:ta maississa

Yhdysvallat on edelleen maailman suurin maissin tuottaja ja viejä.

Kiina puolestaan on tuonut maissin maailmanmarkkinoille epävakautta: joinakin vuosina se on ollut maailman toiseksi suurin maissinviejä, mutta toisina vuosina se on ostanut maissia.

Toiseksi suurimman maissinviejän tittelin on useimmiten vienyt Argentiina.

Argentiinalaiset viljelijät istuttavat yleensä maissia vasta saatuaan tiedon USA:n sadosta. Siten Argentiina voi tarjota nopean vastauksen markkinoille silloin, kun sato jää USA:ssa pieneksi.

Brasiliassa, Ukrainassa, Romaniassa, Etelä-Afrikassa ja monissa muissa maissa puolestaan maissin vienti ajoittuu vuosiin, jolloin ne ovat saaneet suuria satoja tai maailmamarkkinahinta on korkealla.

MIKE WILSON